

ÅRSRAPPORT 2013

FRA STATSKOG FJELLTJENESTEN
TIL MIDTRE NORDLAND NASJONALPARKSTYRE

JUNKERDAL NASJONALPARK

Jim Tovås Kristensen
Statskog Fjelltjenesten

Innhold

1. Innledning	s 3
2. Oppsynsaktivitet i 2013	s 4
Kontroller, brudd på verneforskrift og grenseskilt	s 4
Registrering/overvåkning	s 7
Informasjon	s 10
3. Rapport på bestilte tiltak 2013	s 11
4. Øvrige tiltak	s 21
5. Innspill til aktuelle registreringstiltak i 2014	s 23

1. Innledning

Årsrapporten fra Statskog Fjelltjenesten om Junkerdal nasjonalpark til Midtre Nordland nasjonalparkstyre (MNNPS) er en gjennomgang av hva som er blitt utført i 2013 og kommer i tillegg med innspill til bestillingsdialogen for kommende år. I denne oppsummeringen vil oppsynet i tillegg ta opp eventuelle utfordringer, utviklingstrekk og komme med råd om hva som bør jobbes med i årene fremover.

I Junkerdal nasjonalpark har Statskog Fjelltjenesten hatt ansvaret for oppsynet og aktuelle tiltak siden opprettelsen i 2004. Dette er et tjenestekjøp fra SNO. Fjelltjenesten i Salten utgjør i dag 3,5 årsverk. Oppdragene fra SNO og MNNPS løses i fellesskap, men arbeidet i hver enkelt nasjonalpark koordineres av en ansatt.

Vårjobbing i Skaitidalen. Foto: Jim Tovås Kristensen

2. Oppsynsaktivitet 2013

Statskog Fjelltjenesten har i løpet av 2013 utført oppdrag i Junkerdal nasjonalpark som tilsvarer 40 dagsverk. Totalt 240 oppsynstimer i felt. Lengden på feltoppdragene varierte fra noen timer til flere dager. I tillegg har det blitt brukt 60 timer innendørs på planlegging, møter og dialog med MNNPS.

Fjelltjenesten har i tillegg til nasjonalparkoppdraget en rekke andre oppdrag som krever oppsynsaktivitet i samme området. Dette kan være oppsyn og tilstedeværelse på statens grunn, jervregistrering, jakt- og fiskeoppsyn for Statskog. Fjelltjenesten har begrensede ressurser for oppsyn i nasjonalparken, men ved hjelp av flere andre oppdrag i samme område får oppsynet besøkt verneområdet noe oftere.

Samarbeid i felt med politiet i grensestrøkene til Sverige våren 2013. Foto: Jim Tovås Kristensen

Kontroller, brudd på verneforskrift og grenseskilt

Det er i 2013 som tidligere gitt noen dispensasjoner fra verneforskriften. De fleste dreier seg om snøskutertransport til private hytter. Oppsynet har ingen anmeldte brudd på verneforskriften i nasjonalparken i 2013. Det er imidlertid registrert og gitt 1 advarsel for brudd på verneforskriften. Tilfellet dreide som om oppsetting av viltkamera og etablering av åteplass uten dispensasjon. Plassen skulle brukes under lisensjakta på jerv og jeger beklaget og var uvitende om at dette var søknadspliktig. I dette tilfellet er det nå søkt og dispensasjon er gitt.

Et annet brudd på verneforskrift som ble oppdaget våren 2013 var at hytteeiere i Storengdalen hadde merket skuterløypen til hytta med kvistet ovenfor skoggrensen. Det var satt opp ca 20 kvister for å lage en sikrere løype i dårlig vær. Kvistingen var beskjedent utført og ville for ukjente være vanskelig å få øye på. I dette tilfellet har ikke oppsynet kontaktet hytteeiere, men kun dokumentert merkingen. Oppsynet ser ikke på forholdet som så alvorlig at slike tilfeller politianmeldes, men meldes inn til MNNPS.

Merking av skutertrase med kvist til hytte i Storengdalen. Foto: Jim Tovås Kristensen

Andre brudd på verneforskriften som oppsynet har avdekt dreier seg om ulovlig snøskuterkjøring vinterstid langs svenskegrensa mellom Graddis og Båtskardet, men her har oppsynet sett en positiv utvikling i 2013. Om dette er et resultat av merkingen som ble utført i 2012 eller om det var det urolige været sist vinter er usikkert. Ved kun to oppsynsrunder langs grensa ble det oppdaget tilfeller der snøskutere hadde ignorert skiltene og kjørt inn i nasjonalparken.

Mars 2013: En snøskuter har snudd ved oppsatt skilt i Skærrimdalen. Foto: Jim Tovås Kristensen

Foto fra mai 2013. 2 snøskutere hadde ignorert skiltene og kjørt inn i nasjonalparken mot Bjørntoppen.
Foto: Jim Tovås Kristensen

Foto fra svensk side av Junkerdal nasjonalpark og Skærrimdalen. På dager med godt vær er områdene i Sverige mye brukt. **Foto: Jim Tovås Kristensen**

I løpet av året er ingen nasjonalpark- grenseskilt skiftet, men i løpet av sesongen ble det funnet et delvis knekt skilt. Dette vil bli skiftet kommende vinter.

Registrering/overvåkning

I løpet av 2013 har en ferdselsteller vært utplassert i Lappflyttarskardet ved Vassbotnfjell. Fra dette området hadde verken oppsyn eller forvaltning ferdselsdata fra tidligere og under planleggingen av feltsesongen ble stedet valgt ut. Noe av årsaken at dette området ble valgt var at tilbakemeldingen fra lokalbefolkningen i Vassbotnfjell tilsa at DNT- stimerkingen inn i parken ikke holdt mål og at turister ofte kom innom husene for å få hjelp. Samtidig som oppsynet har satt ut og tatt inn telleren har stiene i området blitt befart (se egen rapport). Ferdselstellersen av typen Eco- counter stod ute fra 5.juli til 8- oktober.

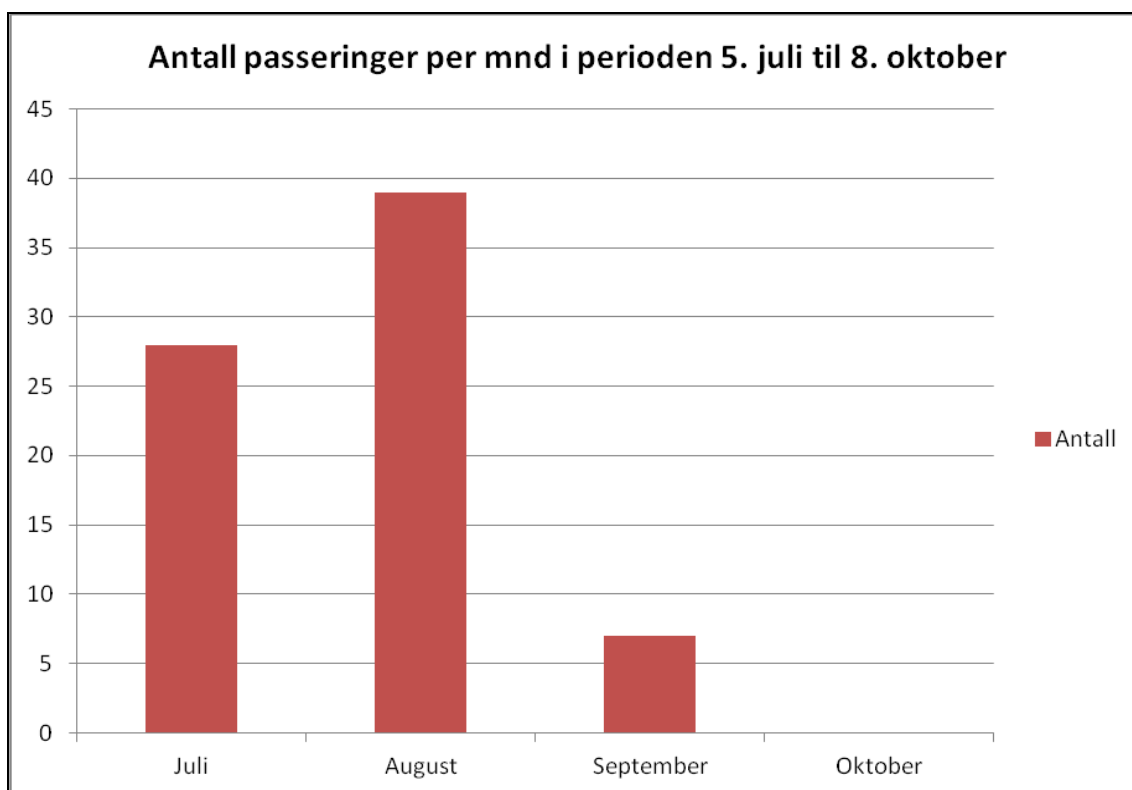
Resultater ferdselsteller Lappflyttarskardet, Vassbotnfjell 2013:

Juli	28 passeringer
August	39 passeringer
September	7 passeringer
Oktober	0 passeringer

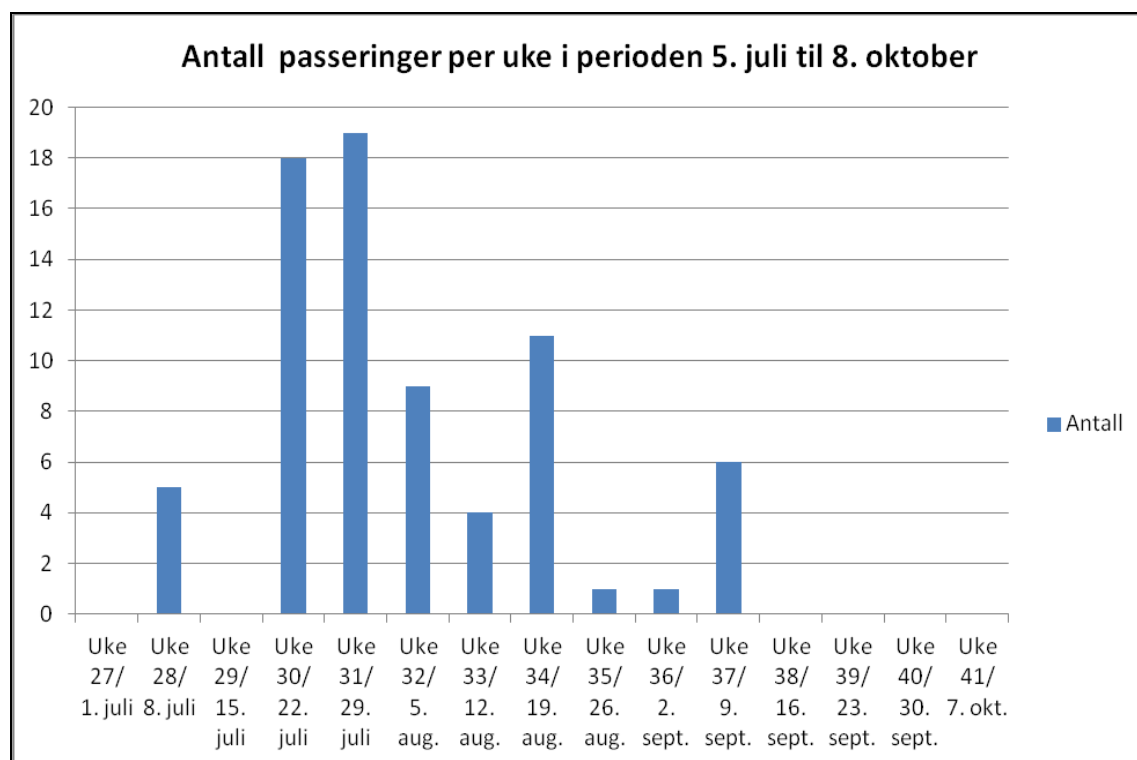

Ferdselsteller utplassert i Lappflyttarskardet, Vassbotnfjell. Foto: Jim Tovås Kristensen

Figur 1: Ferdselsdata i Lappflyttarskardet, Vassbotnfjell per måned i 2013:

Figur 2: Ferdselsdata i Lappflyttarskardet, Vassbotnfjell per uke i 2013:

Kommentarer til ferdselsdataene i Lappflyttarskardet:

Det var ikke forventet mye trafikk av turgåere på denne strekningen. Oppsynet vil anta at denne strekningen er den med lavest trafikk av DNT stiene i området. Totalt var det 74 passeringer i perioden 5. juli til 8. oktober. Totalt 62 av disse passeringene var i perioden 10. juli til 20. august. Dette var også forventet siden denne perioden i ferien trekker flest folk til høyfjellet. En gjennomgang av ferdselen dag for dag viser også en topp i helgene.

Denne type teller skal kunne registrere retningen på passeringene (inn og ut), men i enheten usikker på retning settes passeringen automatisk på inn. I dette tilfellet virket det som om mange av passeringene har vært vanskelige å ta for telleren siden hele 68 passeringen var inn i Lappflyttarskardet og bare 8 ut. Derfor kan man bare se bort fra akkurat disse dataene.

Registrering og overvåkning av andre sjeldne arter:

I 2013 ble det ikke registrert noen ynglinger av jerv inne i nasjonalparken, men i randsonene på norsk og svensk side ble registrert 3 antatte ynglinger.

Det ble heller ikke funnet spor av bjørn på vårsnø i 2013 som i perioden 2009-2012. Derimot var det bjørn utenfor parken på våren og aktivitet av bjørn i Skaiti-området like utenfor parken høsten 2013. Det ble derimot med sikkerhet slått fast at en fjellrev streifet rundt i nasjonalparken i mars måned. Et viltkamera som var satt opp på en åteplass fotograferte en fjellrev på åtet over 2 dager i slutten av mars. Slike viltkameraer er stadig mer populært og kan være noe omstridt, men i dette tilfellet har oppsyn og forvaltning fått viktig dokumentasjon.

Fjellrev på åteplass i Junkerdal np 23. mars 2013. Foto: viltkamera jervejeger

Sommeren 2013 var av den gode slaget og det resulterte i mange flotte dagsommerfugler og svermere. Junkerdal nasjonalpark er kjent for blant annet polarblåvinge og mjeltgulvinge.

*Fra venstre: Fjellbloddråpesvermer, mjeltgulvinge og en perlemorvinge (ukjent hvilken).
Alle foto: Jim Tovås Kristensen*

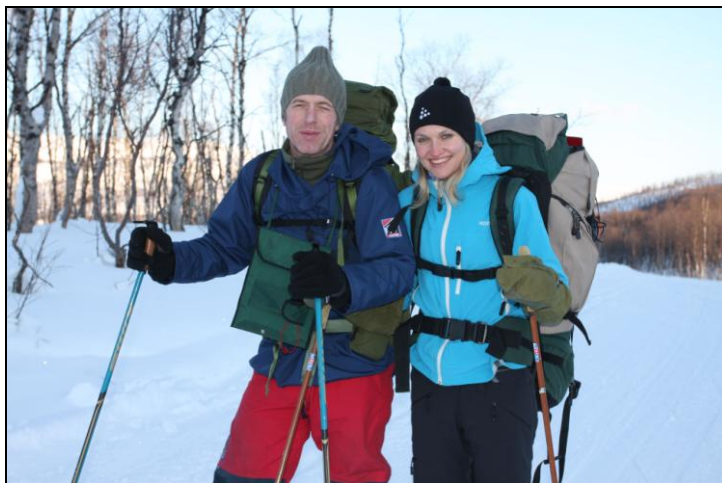
Informasjon

Oppsynet har på grunn av lite ressurser lite tid til utstrakt informasjonsarbeid og deltakelse på messer og lignende. Det som prioriteres er å svare på henvendelser fra publikum angående rutevalg, isforhold og skredsituasjonen med mer. Videre snakker oppsynet med mange turgåere i fjellet gjennom sesongen og sørger for at alle innfallsporter med tavler ser bra ut og er leselige. Informasjonsrommet ved Balvassdammen har vært godt besøkt i år. Trolig pga en lang sesong der bilveien åpnet tidlig. I år har antall besøkende i gjesteboka blitt talt opp, men det er rimelig å anta at det er mange av de som besøker rommet som ikke skriver seg inn. Dette gjelder spesielt de som har naust ved Balvatn og er innom flere ganger i sesongen. Mange er kun innom for å bruke den digitale informasjonsportalen for å lese nyheter og sjekke værmeldingen. Informasjonsrommet får utelukkende positive tilbakemeldingen fra brukerne.

Opptelling av besøkende som skrev seg inn i gjesteboka:

2012: 285

2013: 327

*Turgåere vinterstid fra Stavanger på vei inn i Junkerdal nasjonalpark fra Sulitjelma.
Foto: Jim Tovås Kristensen*

3. Rapport på bestilte tiltak 2013

Rapport fra planteregistreringer i Junkerdal nasjonalpark 2013

Statskog Fjelltjenesten har i 2013 som årene tidligere hatt i oppdrag å fortsette registreringen av sjeldne planter i nasjonalparken, men i år kom blomstringen svært tidlig og oppsynet hadde i den aktuelle perioden kun begrenset med tid til registreringer.

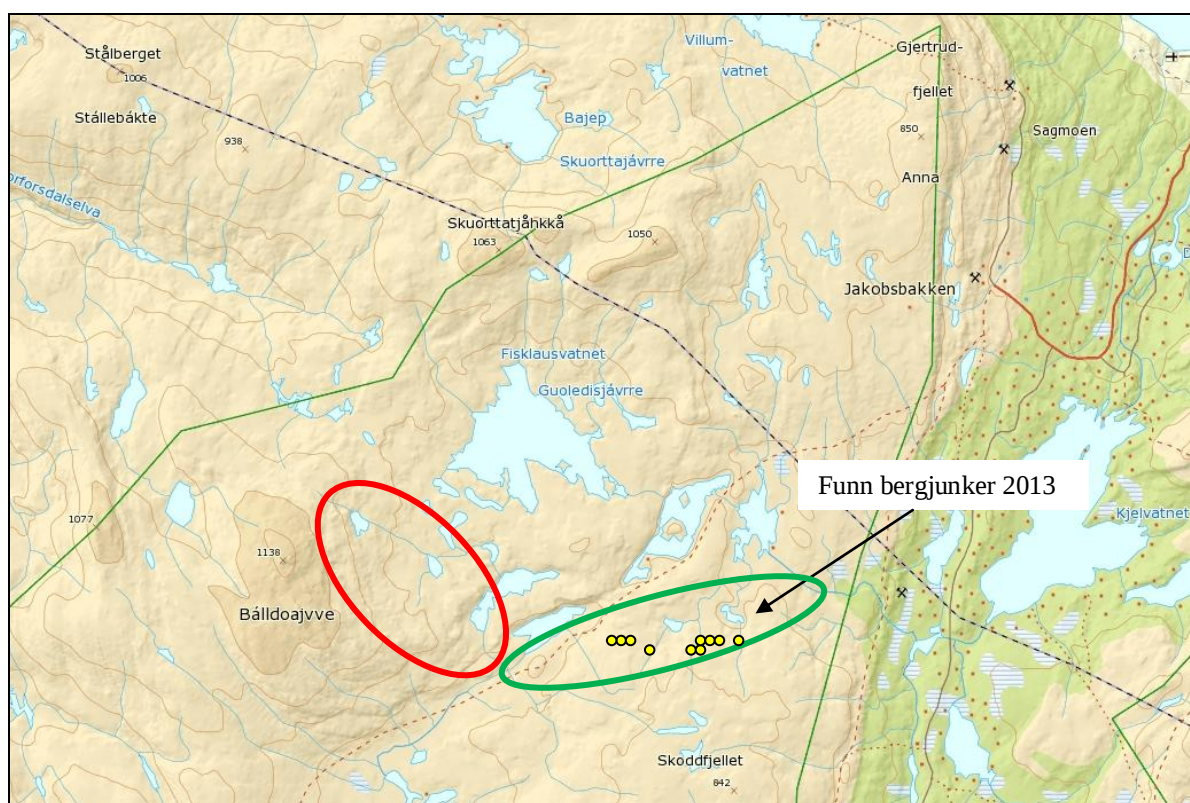
Disse områdene og artene har blitt prioritert i år:

Balldoajvve - fokus på bergjunker og andre rødlistede planter.

Skoddefjellet- fokus på bergjunker og andre rødlistede planter.

Registreringer i Balldoajvve området:

Også i 2013 ble det prioritert å besøke dette fjellområdet. I 2012 ble områdene rett sør for årets område undersøkt uten funn av sjeldne planter. I år ble området vest for øvre Sølvbakkvatn undersøkt. Dette for å få en mer utfyllende sjekk, men også her ble det ikke gjort interessante funn. Fjellområdet øst og nord for Balldoajvve består av uensartede, for det meste rustne glimmerskifer, grafittskifer og granitt. Dette er ikke spesielt rike bergarter og området består av mye fjell i dagen, snøleier og våte søkk. Skoddefjellet med omegn er i motsetning til Balldoajvve mer rikt siden dette området består av kalk glimmerskifer.

Oversiktskart Balldoajvve og Skoddefjellet. Rød ring viser området som ble undersøkt i Balldoajvve etter flere sjeldne plantearter, mens grønn ring viser området på Skoddefjellet som ble undersøkt etter bergjunker. Gule sirkler viser funn av bergjunker i 2013.

De planteartene som dominerer rundt Balldoajvve er: Fjellpyrd, stjernesildre, fjellsveve, fjellsyre, fjellveronika, setergråurt, dverggråurt, kattedot, musøre, bleikmyrklegg, gulris med mer. Dette er vanlige arter i fjellet på den type berggrunn. Neste år vil trolig området på motsatt side av fjellet besøkes.

Til venstre øvre Sølvbakkvatn og til høyre parti av vegetasjonstypen i Balldoajvve. **Begge foto: Jim Tovås Kristensen**

Oversiktsbilde Balldoajvve og til høyre fjellsveve. **Begge foto: Jim Tovås Kristensen**

Fra venstre: Stjernesildre, dverggråurt og fjellsyre. **Alle Foto: Jim Tovås Kristensen**

Registreringer i Skoddefjellet:

I forbindelse med fotturen inn mot Balldoajvve ble det foretatt planteregistreringer lengst nordvest på Skoddefjellet. Dette området har ikke vært besøkt tidligere og man kunne forvente at også her vokste det bergjunker. 2 forskjellige høydedrag i fjellsiden ble undersøkt og totalt ble det funnet 9 nye voksesteder for bergjunker. De fleste voksestedene hadde få planter i blomst, men 3 voksesteder hadde betydelig med planter og rundt 20 planter stod i blomst. Kartet på side 11 viser undersøkt område og hvor funnene ble gjort. Totalt kjenner oppsyn og forvaltning nå til 122 adskilte lokaliteter fordelt på 3 fjellområder i nasjonalparken. Dette er lokaliteter registrert av oppsynet over flere år og av Prosjekt Saltens Flora på deres registreringer i 2011.

I fortsettelsen foreslår oppsynet at registreringen nå fortsetter mellom Fiskeløysvatn og Anna/Jakobsbakken. Her er nok registreringene noe mangelfulle.

Registreringene i Skoddefjell og Balldoajvve ble gjort i perioden 12-13. august.

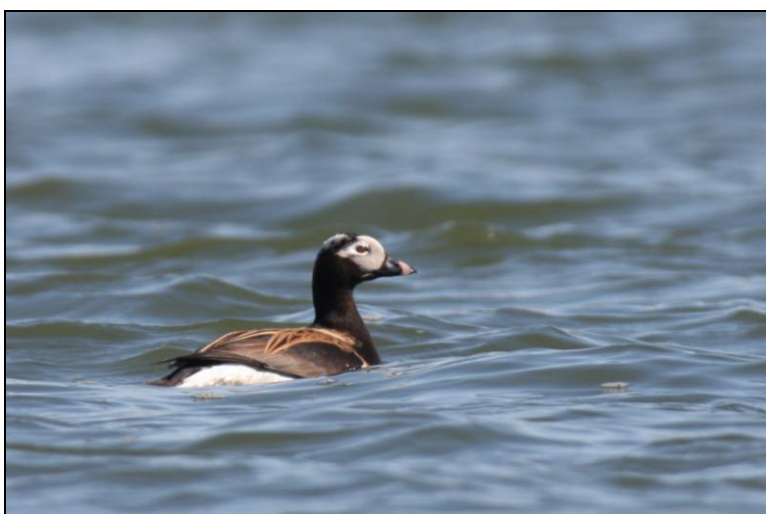

Bergjunker Skoddefjellet 13. august. Begge foto: Jim Tovås Kristensen

Ande - og vadefuglregistreringer i Junkerdal nasjonalpark 2013

En av oppsynets faste oppgaver i Junkerdal nasjonalpark er registrering av ande- og vadefugl ved Rosna og Skoddefjellet (se vedlagt kart). I perioden 2005-2008 ble bare de sørlige delene av området dekket. Dvs mellom Rosna og Fuglevatn. Etter det har området blitt utvidet nord mot Skoddefjellet. Dette ble gjort for å kartlegge bestanden av ender bedre. Når anleggsveien åpner i månedsskiftet juni- juli er stort sett alle endene spredt over et større område. Skoddefjellet huser et høyt antall småvann som er ideelle for fjellendene.

Sommeren 2013 kom uvanlig tidlig i fjellet og flere uker tidligere enn i 2012. Balvassveien åpnet 14. juni mot 6. juli i 2012. Situasjonen var derfor en helt annen i år enn i fjor og det var allerede full sommer da områdene ble besøkt 18. juni og 3-4. juli. Ved siste besøk i begynnelsen av juli var det mindre fugl å se og det er rimelig å anta at mange av fuglene lå på reir. Dette kan være årsaken til at relativt få ender ble sett.

Havelle og steinskvett, 2 relativt vanlige fugler i Junkerdal np. Foto: Jim Tovås Kristensen

Oversiktskart Junkerdal nasjonalpark. Skoddefjell og Rosna ligger midt i parken. Rød sirkel viser registreringsområde.

Registreringen blir i stor grad gjennomført den første uka etter at anleggsveien inn til Balvatn er åpnet. Det vil normalt være i perioden 24. juni til 1. juli. Under registreringen bruker oppsynet teleskop og kikkert for å minimere forstyrrelsen og for å redusere tidsforbruket. I fjellsidene som heller ned mot Rosna får man god oversikt over hele området ved å bruke teleskop. På den måten er det mulig å registrere fugl over et større område på avstand. Det varierer noe hvor mye tid og hvor godt området dekket. Samtidig er været og tid på døgnet registreringen gjennomføres avgjørende for resultatet. Denne registreringen vil derfor aldri være helt dekkende og gir derfor ikke en totaloversikt, men et situasjonsbilde.

Observasjoner gjort i perioden 2005-2013:

Observasjoner	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Sjørre	5		6	3	4	6			1
Bergand		1	2						
Svartand	4	1	3			2	1		
Havelle	4	3 + 16 ³	3		4	7	2		3
Toppand	15	3	4	4	1	4	3	2	4
Kvinand	2	1							
Krikkand	1 ¹		10	5		3	1		2
Stokkand				1					
Brunnakke									1
Laksand						7	5		
Siland								1	
Smålom			2				2 ⁶		
Storlom					1		2	2	1
Sangsvane			2 ⁴			3			
Heilo	1 ²		20	Tallrik	Tallrik	Tallrik	Tallrik	Tallrik	Tallrik
Rødstilk	6	10	20	3	3	Tallrik	Tallrik	9	15
Småspove	6				1	7	7	1	
Svømmesnipe	3	4					1		
Brushane/høne	3/1						1		
Sandlo						1			
Myrsnipe	1				1			1	4
Enkeltebekkasin	2		1			2	1	2	2
Fjelljo	3		4	2	2	6 ⁵	5		12
Fiskemåse	2		7	2	Tallrik	Tallrik	Tallrik		
Rødnebbterne	Tallrik	60	1		1	1			1

¹ Funnet drept av rovfugl

² Lå på 4 egg

³ 16 havellene lå på Balvatn

⁴

⁵

⁶

Langvatn/Langgåsa. Hekker i Stor stilla.

2 fjelljopar hekket i området. 1 ind. sett liggende på egg.

1 par smålom ble observert juli ved Reinskillingsodden

2008: Værforholdene sitt preg på registreringsresultatet. Sterk vind, nedbør og kaldt vær gjorde at det var lite fugl å se i vannene og i terrenget.

2009: Tidlig vår. Registrering på ettermiddagen. Vanskelig pga av sterkt motlys og lav sol. I tillegg var det kommet inn flere fiskere i område og dermed trakk endene unna området.

2010: Fine værforhold. 8-10 ubestemte ender lå ute på Rosna.

2011: Kjølig værtype. NV vind og lave temperaturer ved besøk i juni. Pent vær og fine forhold ved besøk midt i juli.

2012: Veldig sen sommer. Få andefugl og vadefugl gikk til hekking. Is på enkelte vann.

2013: Tidlig sommer og alt bart og isfritt. Fine forhold 18. juni, men noe sent ute for registreringer 3-4. juli da andre besøk ble gjort. Dette forklarer trolig hvorfor få ender ble sett i år.

Oppsynet fikk i 2013 tips fra en kunnskapsrik turgåer om mulig dobbelbekkasinspillplass ved Fuglevatn. Denne til vanlig anonyme arten har et spesielt spill som foregår om kvelden/natta rundt st. hans. Disse opplysningene vil bli sjekket i 2014. Dobbeltbekkasin er en art som er i tilbakegang i Norge og det er tidligere ikke registrert spillplasser i nasjonalparken.

Registreringer av jaktfalk og kongeørn

Statskog Fjelltjenesten har over flere år fulgt opp hekkeplassene til jaktfalk og kongeørn i Junkerdal nasjonalpark. Begge artene opptrer nokså fåtallig i nasjonalparken og hekker kun i år med god viltilgang.

Jaktfalk

Jaktfalken er en tidkrevende art å registrere og det har vært få påviste vellykkede hekkinger av jaktfalk de siste årene i nasjonalparken. Siste gang var i 2008 da det trolig hekket 2 par. Noe av årsaken til dette kan være mattilgangen og at oppsynet har hatt begrenset med tid til å følge opp arten på en skikkelig måte. Det blir sett jaktfalk mer eller mindre årlig, men det er tidkrevende å finne eventuelle hekkeplasser pga store avstander. I 2012 var det en usikker hekking, men som flere år tidligere har oppsynet ikke hatt mulighet til å følge opp alle hekkeplasser.

Siden hekkestatusen til denne flotte fjellfuglen har vært noe usikker i nasjonalparken ble den prioritert høyere i 2013. Oppsynet har det siste året fulgt opp arten tettere. 4 eldre kjente hekkeplasser ble fulgt opp både vår og sommer, men heller ikke i år ble det påvist vellykkede hekkinger.

Til venstre: Hylle i fjellvegg som benyttes av jaktfalk. Til høyre: Rugende jaktfalk fotografert gjennom teleskop i slutten av april måned. Foto: Jim Tovås Kristensen

Det ble i år registrert 2 par jaktfalk ved hekkeplasser i nasjonalparken. Det ene paret ble observert ved hekkeplassen og hylla. De ble også observert parrende i slutten av april. Ved besøk om sommeren for å sjekke hekkeresultatet ble reirplassen funnet tom. Her har hekkingen enten ikke blitt satt i gang eller så har de mislyktes underveis.

Ved den andre hekkeplassen som er et nyfunn ble hunnen funnet rugende i slutten av april. Ved besøk på sommeren ble også denne reirhylla funnet tom. Funn på stedet viste tydelig at også her hadde ingen unger vokst opp. Dermed har hekkingen trolig mislyktes i løpet av eggperioden.

Kongeørn

Innenfor Junkerdal nasjonalpark ligger 2 kongeørnlokaliteter. Nasjonalparken er på hele 682 km² består av hovedsakelig høyfjellsområder og dekker bare noen få dalfører. Kongeørna hekker vanligvis i dalførene som leder opp mot fjellet. Slik er det også i Junkerdal nasjonalpark. Kongeørna er noe enklere å registrere enn jaktfalken og oppsynet har de siste 9 årene fulgt opp begge parene i parken.

I 2013 ble begge parene observert flere ganger i løpet av vinteren og våren. Begge parene bygde på reir og holdt territoriet opptatt, men ingen av parene gikk til hekking. Dermed ble det ingen produksjon dette året.

Hekkeresultat for de 2 kongeørnparene i Junkerdal nasjonalpark i perioden 2002-2013:

År	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Gj.snitt unger pr par
Par 1				S	H(1)	-	S	H(2)	H(2)	H(1)	M	-	0,67
Par 2	H(1)	-	H(2)	-	-	-	M	-	H(1)	-	H(1)	-	0,42

I perioden 2002-2004 ble ikke hekkelokaliteten til par 1 fulgt opp.

H = hekking (antall unger)

M = mislykket hekking

S = sannsynlig hekking. Et reiralternativ hos par 1 ligger svært godt gjemt bak en berghammer og et tre.

Vanskelig å få innsyn. Lokaliteten sjekket med helikopter i 2010 og hekking påvist.

Gj.snitt unger pr år tar kun med de årene da hekkingen er påvist og antall unger er kjent. Hos par 1 kan produksjonen være høyere siden det 2 år har vært sannsynlig hekking.

Kongeørnpar seilende i en hekkelokalitet. Foto: Jim Tovås Kristensen

Det har vært en særdeles dårlig hekkesesong for 2 av våre standrovfugler jaktfalk og kongeørn. Med standfugl menes fugler som oppholder seg i territoriet sitt hele året og som ikke trekker ut av Norge til sørlige strøk. Den samme lave produksjonen av rovfuglunger har vært lik over hele Norge og deler av Sverige. Årsaken til dette er nok sammensatt, men en hard vinter med mye ruskevær og lave temperaturer må nok ta skylden i Nordland. Samtidig har byttedyrbestanden ikke vært stor. Dette har resultert i at rovfuglene har hatt en for dårlig kondisjon når hekkesesongen starter i mars/april. Derfor gav mange opp før egglegging eller under eggperioden.

Resultater fra plante- og fugleregreringene vil bli lagt inn i www.artsobservasjoner.no. Alle rovvilttynglinger og kongeørnhekkinger legges inn i den nasjonale Rovbasen.

Kulturminner:

Det ble lite tid til besøk av tidligere registrerte kulturminner for dokumentasjon og kontroll. De to kulturminnene som fikk besøk var offersteinen ved Stor-Dorro og Argaladhytta. Argaladhytta er nymalt sommeren 2013 og sikringshytta er nå helt ferdigstilt.

Til venstre: Offersteinen ved på sørsida av Stor Dorro. Rundt steinen er det også et område med teltplasser. Til høyre Argaladhytta i Skaitidalen. **Begge foto: Jim Tovås Kristensen**

Vedlikehold sti Balvatn – Rosna/Fuglevatn

Statskog Fjelltjenesten har sommeren 2013 fullført arbeidet med å legge ut steinheller på de våte partiene på stien mellom Balvassdammen og Rosna/Fuglevatn. Denne stien er mye brukt og er lagt gjennom en del våte partier. Dette er en tilrettelegging som startet opp før området ble nasjonalpark og som er videreført frem til i dag.

Arbeidet startet allerede sommeren og høsten 2012 da Fjelltjenesten la opp 3 røyser med stor flat skiferstein fra strandsonen i Balvatn. Disse steinene ble plassert slik at de kunne hentes vinterstid. I tillegg ble alle våte partier på stien registrert i løpet av høsten. I januar 2013 ble skiferhellene fraktet ut i terrenget med snøskuter til de på forhånd registrerte partiene. Siste del av arbeidet ble utført om sommeren da hellene ble lagt utover.

Resultatet blir bra og terrengslitasjen blir merkbart mindre. Tilbakemeldingene fra turgåere og fiskere er også gode. Ulempen er at i de våteste partiene så vil steinene trås ned i myra i løpet av 2-3 år og hele prosessen må gjentas. Målet de siste årene har vært å unngå klopplegging med lerk eller furu, men oppsynet har sett over tid at i de våteste myrhullene så vil ikke steinhellene ligge i ro og gjør ingen nytte. Hellene trås ned i løpet av noen uker og situasjonen er lik. Derfor foreslår Fjelltjenesten at MNNPS prioriterer å legge noen korte lerkelopper over disse partiene i 2014.

*Før og etter bilde. Til venstre høsten 2012 og til høyre august 2013.
Begge foto: Jim Tovås Kristensen*

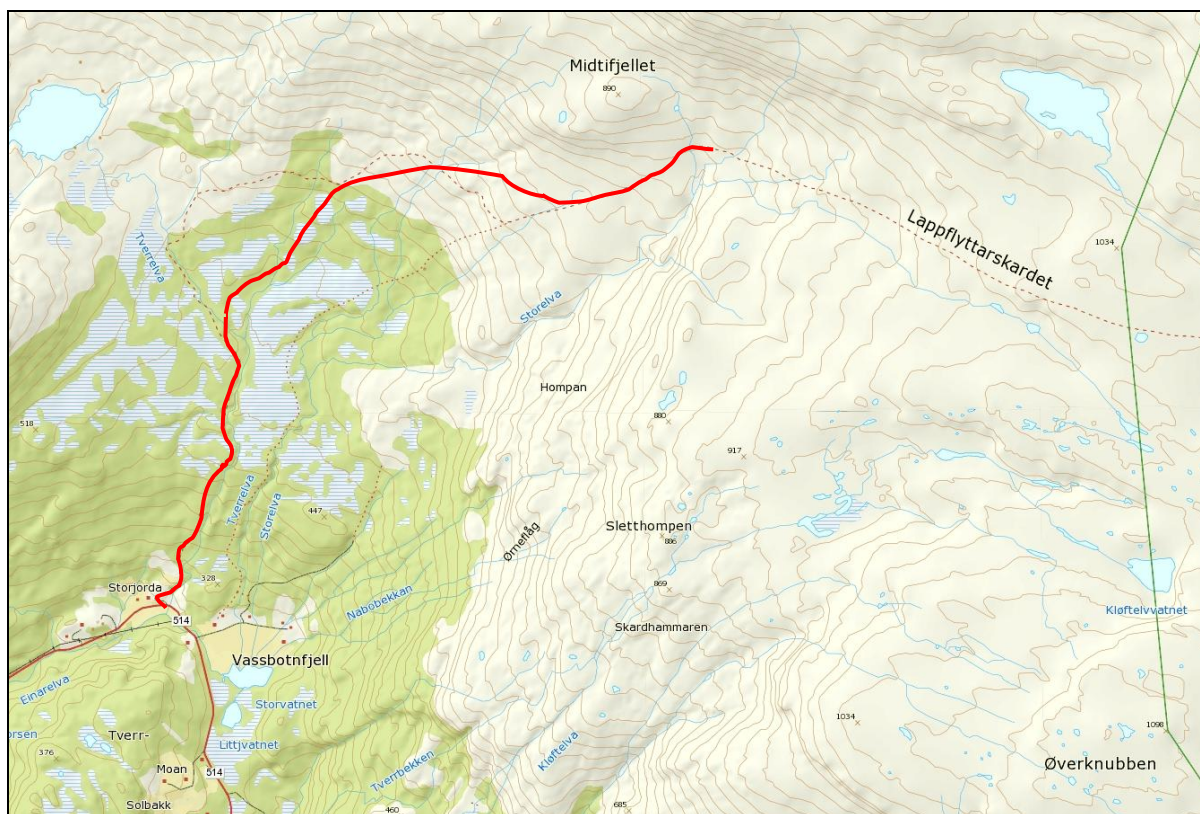
*Til venstre et av tre våte partier der oppsynet sliter med å få steinene til å ligge i ro. Til høyre steinlagt myr.
Begge foto: Jim Tovås Kristensen*

Rydding og merking av enkelte stier og innfallsporter:

Statskog Fjelltjenesten erfarte selv og mottok i 2012 flere tilbakemeldinger på at DNT stinettet i områdene ved Vassbotnfjell og Evenesdal- Storvatn var dårlig merket. Dette gjaldt særlig i bjørkeskogen der målerangrep har ført til mange trær har dødd og falt ned. Trafikken er her så liten at stiene ikke blir tydelige nok. Dette igjen førte til at fotturister mistet stiene og dermed ble opplevelsene dårligere. Enkelte hadde gått ned til lokalbefolkningen for å få hjelp.

I Vassbotnfjell har oppsynet denne høsten befart stien opp fra Storjorda og mot Lappflyttarskardet. Dette er et av problemområdene. Slik som oppsynet ser det er stien svært dårlig merket under skoggrensa og den lille merkingen som finnes stemmer ikke med inntegnet sti på turkartene for området. Dermed blir det vanskelig for ukjente som ikke er vant til å ta seg fram utenfor godt merkede stier. Det er i tillegg vanskelig for ukjente å finne stien fra parkeringsplassen nede i bygda.

Fjelltjenesten foreslår at stien merkes godt og startpunkt ved Storjorda gjøres tydeligere, men denne jobben må gjøres i samarbeid med grunneiere og Sulitjelma og omegn turistforening (SOT) som har merkeansvar for denne DNT ruta. Oppsynet har vært i kontakt med SOT og de er villige til å bidra i merking av stien i Vassbotnfjell i 2014.

Kartet viser området mellom Vassbotnfjell og Lappflyttarskardet. Denne merka DNT stien mellom Jakobsbakken og Vassbotnfjell er en fin fjelltur gjennom nasjonalparken. Rød strek viser foreslått sti etter befarings. I samme område finnes også rester etter gammel merking. Over skoggrensa er det forsiktig merket med varder/hellere.

Av de bestilte oppdragene fra MNNPS i 2013 har en del av dem måtte gå ut eller blitt redusert pga for lite ressurser til oppsynet.

Dette gjelder:

- ✓ En aktiv og større satsning på å informere og veilede turister. Her har oppsynet som tidligere gitt turfolk og andre informasjon/veiledning ved møter i fjellet og ved henvendelser, men det har ikke blitt satt av egen tid til oppdraget.
- ✓ Kulturminner: Færre kulturminner ble oppsøkt for dokumentasjon.
- ✓ Planteregistreringer: Her har Solvågtind, Skaitiaksla og Sauvatnområdet blitt utsatt til 2014-2015. Pga svært tidlig blomstring ble det heller ikke gjennomført registreringer i Juhtar.
- ✓ Overvåke og kartlegge barmarkskjøring ble også nedprioritert og vil tas i 2014.

4. Øvrige tiltak

Reparasjon av hengebrua i Skaitikjeften ved Balvatn

I 2012 stod 2 av de 8 hengebruene ødelagte i nasjonalparken. Målet til MNNPS i 2013 var å få de reparert og satt i stand igjen eller fjernet hvis det viser seg at bruplassen er for dårlig. MNNPS satte av kr 60.000 av sine egne midler til bruene i 2013.

Hengebru i Skaitikjeften:

Fjelltjenesten reparerte brua i januar av etter avtale med eier Sulitjelma og omegn turistforening (SOT) og MNNPS. Snøforholdene var gunstige i januar og i løpet av 2 dager fikk brua nytt dekke og nye underliggere. I tillegg ble det nå valgt å fjerne sidenetting på brua og bruke kun håndvaiere. Dette for å unngå at elva ved flom skal kunne få tak i brua med is og sørpe.

Bruplassen er her ikke optimal pga det legger seg en skavl like ved brua. Det har resultert i skader på bruene 2 ganger de siste 10 årene. SOT ønsker å heve brua i 2014.

Hengebru i Storengdalen:

Brua som eies av Bodø og omegn turistforening og ble sent om høsten 2012 kappet og dratt på land av foreningen slik at ikke vårflommen i år skulle rive den i biter. Slik ligger brua for øyeblikket samtidig som foreningen skulle vurdere å legge om stien og krysse elva lengre inn i dalen. Uansett kan ikke den gamle brua brukes og må fraktes ut.

Hengebrua i Skaitikjeften under reparasjon januar 2013. Foto: Jim Tovås Kristensen

Stein Ove Johannessen reparerer hengebrua i Skaitikjeften i friskt vintervær. Foto: Jim Tovås Kristensen

Båter ved Rosna og Fuglevatn

Arbeidet med å kartlegge båter og båteiere ved disse to populære fjellvannene har pågått 2 år nå. I 2012 var 16 av 42 båteiere kjent og dette er statusen også denne høsten. Oppsynet har hatt begrenset med tid til oppdraget og samtidig har man ventet på en avklaring på veien videre.

Det lille som har skjedd i 2013 er at Sulitjelma JFF ønsket å få fraktet ut sin ødelagte båt fra Fuglevatn. Dette ble utført av oppsynet i mars. Samtidig har en båteier ved Fuglevatn antydnet at han ville fjerne båten sin selv via Balvatn denne sommeren. Om dette er gjort er usikkert. Dette vil bli sjekket kommende vinter og hvis det ikke er utført vil båteier få tilbud om hjelp.

Videre er det avtalt et møte mellom MNNPS, Statskog (grunneier) og oppsynet i uke 47 der målet er å avklare hvordan man fortsetter arbeidet. Stikkord her vil være lagring av båter fremover, tildekking, samleplasser, tillatelser til opplagring, merking og fjerning av ødelagte båter.

Til venstre: Utfraktet båt 2013. Til høyre: Utrangert båt med ukjent eier. Foto: Jim Tovås Kristensen

Tilsyn med båttrekke mellom Balvatn og Fuglevatn

I år ble det kun tid til tilsyn av båttrekke. Tilsynet ble gjort midt på vinteren og anlegget så stort sett greit ut selv om det var noe snø på stedet. Vanligvis er denne plassen snøfattig og noe tilsyn kan gjøres vinterstid selv om sommeren vil være det beste tidspunktet.

Reparasjonene som ble utført i 2012 har holdt og anlegget er fortsatt i sporadisk bruk. Fjelltjenesten anbefaler at man kommende sommer utbedrer underlaget til skinnene som ligger i strandsonen til Balvatn. Her har isen arbeidet med de oppmurte steinene som er under skinnene slik at deler har rast ut. Skal alt fungere optimalt må denne jobben gjøres på nytt.

5. Innspill til aktuelle registrerings- og skjøtselstiltak 2014

Andre aktuelle tiltak i Junkerdal nasjonalpark i 2014:

- Fortsette arbeidet med å rydde opp i båtene ved Rosna og Fuglevatn.
- Fortsette driften og tilsynet i inforommet, Balvassdammen.
- Kartlegge kjøretraseer for barmarkskjøretøy.
- Fortsette transporthjelpen DNT og JFF hyttene.
- Vurdere å fortsette ferdselsregistreringene. Aktuell tellepunkt er stigningen mot Solvågtind.
- Få merket minst en DNT sti som fører inn i nasjonalparken. Dette i samarbeid med Sulitjelma og omegn turistforening og Bodø og omegn turistforening. I tillegg bør det holdes et møte mellom MNPS, DNT foreningene og oppsynet om stinettet.
- Fortsette å besøke og dokumentere kulturminner.
- Få ryddet opp i forsøpling i Storengdalen og fjerne ødelagt bru.
- Hengebru i Skaitikjeften heves ca 1 meter for å unngå skader ved vårflo.
- Sti Rosna- Fuglevatn: Legge ut 3 korte klopper over våte partier som ikke lar seg ordne med stein.
- Fortsette kartleggingen av planter:
 - ✓ Fjellsolblom ved Juttar og Skaitiaksla.
 - ✓ Bergjunker ved Fisklausvatn- Jakobsbakken og ved Syrvatn
 - ✓ Kartlegge utbredelsen av grønlandsstarr. Skaitiaksla og Solvågtind.
- Fokus på fugleregistreringer: Kartlegge dobbelbekkasin, brushaneleiker og fjellender. I tillegg bør en fortsatt ha fokus på jaktfalk.

